EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 4.6.2025.
COM(2025) 619 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko konstatē, ka Rumānija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumu

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko konstatē, ka Rumānija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 8. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīm jāizvairās no pārmērīga valdības budžeta deficīta.

(2) Stabilitātes un izaugsmes pakts ir noteikumu kopums, kura pamatā ir mērķis panākt stabilu valsts finanšu sistēmu, kas ir veids, kā stiprināt priekšnosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai izaugsmei, kura ir labvēlīga jaunu darbvietu radīšanai. Stabilitātes un izaugsmes pakts ietver Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 1467/97[1] par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, kas pieņemta, lai veicinātu pārmērīga vispārējās valdības budžeta deficīta tūlītēju novēršanu.

(3) Padome 2020. gada 3. aprīlī saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu pieņēma Lēmumu (ES) 2020/509 par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Rumānijā[2], ņemot vērā 2019. gadā plānoto neatbilstību LESD budžeta deficīta kritērijam, un saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu izdeva ieteikumu[3] vēlākais līdz 2022. gadam novērst pārmērīga valdības budžeta deficīta situāciju.

(4) Ņemot vērā saimnieciskās darbības dziļo recesiju, kas bija saistīta ar Covid-19 pandēmiju, Padome 2021. gada 18. jūnijā pieņēma pārskatītu ieteikumu[4] saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, tādējādi iesakot Rumānijai ne vēlāk kā līdz 2024. gadam novērst pastāvošo pārmērīgo budžeta deficītu.

(5) Saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu Padome 2024. gada 26. jūlijā pieņēma Lēmumu (ES) 2024/2130[5], kurā konstatēja, ka Rumānija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2021. gada 18. jūnija ieteikumu. Padomes 2024. gada 26. jūlija lēmumā tika ņemts vērā, ka nākamais solis pārmērīga budžeta deficīta novēršanas

---

1 Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

2 Padomes Lēmums (ES) 2020/509 (2020. gada 3. aprīlis) par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Rumānijā (OV L 110, 8.4.2020., 58. lpp.).

3 Padomes Ieteikums (ES) 2020/C 116/01 (2020. gada 3. aprīlis) par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā (OV C 116, 8.4.2020., 1.–3. lpp.).

4 Padomes Ieteikums (ES) 2021/C 304/24 (2021. gada 18. jūnijs) par pārmērīga valdības budžeta deficīta situācijas novēršanu Rumānijā (OV C 304, 29.7.2021., 111.–115. lpp.).

5 Padomes Lēmums (ES) 2024/2130 (2024. gada 26. jūlijs), ar ko konstatē, ka Rumānija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2021. gada 18. jūnija ieteikumu (OV L, 2024/2130, 1.8.2024.).

procedūrā, proti, pārskatīts Padomes ieteikums saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanu, sekotu pēc valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna iesniegšanas saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. pantu un 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

(6) Rumānija 2024. gada 25. oktobrī iesniedza savu pirmo valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu, kā prasīts Regulā (ES) 2024/1263. Plāns aptver 2025.–2028. gadu un paredz fiskālo korekciju septiņu gadu garumā. Padome 2025. gada 21. janvārī pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Rumānijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu[6].

(7) Padome 2025. gada 21. janvārī saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu pieņēma vēl vienu pārskatītu ieteikumu, kurā ieteikts Rumānijai novērst pārmērīga budžeta deficīta situāciju līdz 2030. gadam[7]. Padome ieteica Rumānijai koriģējošu neto izdevumu[8] virzību saskaņā ar Regulas (EK) 1467/97 3. panta 4. punktu, paredzot šādus maksimālos neto izdevumu pieauguma tempus: 5,1 % 2025. gadā, 4,9 % 2026. gadā, 4,7 % 2027. gadā, 4,3 % 2028. gadā, 4,2 % 2029. gadā un 3,9 % 2030. gadā, kuri atbilst maksimālajiem kumulatīvajiem pieauguma tempiem, kas aprēķināti attiecībā pret 2023. gadu, 20,2 % 2025. gadā, 26,0 % 2026. gadā, 31,9 % 2027. gadā, 37,6 % 2028. gadā, 43,3 % 2029. gadā un 49,0 % 2030. gadā. Padome noteica termiņu – 2025. gada 30. aprīli –, līdz kuram Rumānijai efektīvi jārīkojas un jāiesniedz vajadzīgie pasākumi kopā ar savu 2025. gada progresa ziņojumu, kas jāiesniedz Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 21. pantu.

(8) Līdz šim Rumānija nav iesniegusi gada progresa ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, reaģējot uz Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumu novērst pārmērīga budžeta deficīta situāciju, un par reformu un investīciju kopuma īstenošanu, kas ir korekcijas perioda pagarinājuma pamatā.

(9) Novērtējot Rumānijas rīcību, kas veikta, reaģējot uz Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumu, var izdarīt virkni secinājumu, kas turpmāk uzskaitīti. Šis novērtējums tiek veikts, pamatojoties uz *Eurostat* izpildes datiem, Komisijas 2025. gada pavasara prognozi un citu Komisijai pieejamo informāciju.

(10) Pamatojoties uz Rumānijas paziņotajiem un Komisijas (*Eurostat*) apstiprinātajiem budžeta rezultātu datiem un Komisijas aprēķiniem, neto izdevumi 2024. gadā pieauga par 19,9 %. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada pavasara prognozi neto izdevumi 2025. gadā pieaugs par 5,4 %, tādējādi pārsniedzot ieteikto maksimālo apjomu 5,1 %, kas noteikts Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā. Kā attiecība pret IKP novirze starp 2025. gadam prognozēto neto izdevumu pieauguma tempu un ieteikto maksimālo apjomu ir 0,1 % no IKP. Ņemot vērā 2024. un 2025. gadu kopā, Komisija prognozē, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps 2024. un 2025. gadā būs 26,4 %, tādējādi pārsniedzot ieteikto maksimālo kumulatīvo pieaugumu 20,2 % apmērā, kā

---

6 Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Rumānijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C/2025/647, 10.2.2025.).

7 Visi dokumenti par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Rumānijā ir atrodami https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

8 Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2) punktā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

noteikts Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā. Attiecībā pret IKP novirze starp kumulatīvo neto izdevumu pieaugumu 2024. un 2025. gadā un ieteikto maksimālo apjomu ir 1,7 % no IKP. Novirzi lielā mērā nosaka valdības kārtējo izdevumu lielais pieaugums 2024. gadā, kas palielinājās par 18,7 % salīdzinājumā ar 2023. gadu, jo īpaši 21,5 % pieaugums publiskā sektora algu izdevumos un sociālo pārvedumu (tostarp pensiju) pieaugums par 19,5 %.

(11) Sakarā ar neto izdevumu augsto pieauguma tempu 2024. gadā Rumānijas vispārējās valdības budžeta deficīts palielinājās līdz 9,3 % no IKP (no 6,6 % no IKP 2023. gadā) un ievērojami pārsniedza plānotos 7,9 % no IKP, par kuriem Rumānija paziņoja 2024. gada rudenī. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada pavasara prognozi vispārējās valdības budžeta deficīts 2025. gadā samazināsies līdz 8,6 % no IKP. Prognozētais deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo fiskālās konsolidācijas paketes īstenošanu 2024. gada beigās. Šī pakete ietvēra algu un pensiju nominālu iesaldēšanu un dažu papildu ieņēmumus palielinošu pasākumu, tostarp dažādām nozarēm piešķirto fiskālo atvieglojumu, iesaldēšanu. Tomēr pārskatītā nodokļu sistēma, kas iekļauta Rumānijas vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā un ir būtiska budžeta mērķu sasniegšanai 2025. un 2026. gadā, nestājās spēkā vēlākais līdz 2025. gada 1. aprīlim, kā ieteikts Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā, ar ko apstiprina Rumānijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 48,9 % 2023. gada beigās līdz 54,8 % no IKP 2024. gada beigās, un Komisija prognozē, ka līdz 2025. gada beigām tā palielināsies līdz 59,4 %, ko veicinās liels valdības budžeta deficīts.

(12) Tādējādi Rumānijas veiktie pasākumi, reaģējot uz Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumu, ir bijuši nepietiekami. Neto izdevumi pieauga daudz straujāk, nekā ieteikusi Padome. Tas rada pastāvīgi lielu valdības budžeta deficītu, kas apdraud pārmērīga budžeta deficīta savlaicīgu novēršanu līdz 2030. gadam. Nav tādu mīkstinošu "būtisku faktoru", kas būtu jāapsver pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā un kas mainītu šo novērtējumu, savukārt augstie vidēja termiņa fiskālās stabilitātes riski, ar ko saskaras Rumānija, ir pastiprinošs faktors,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Rumānija nav efektīvi rīkojusies, reaģējot uz Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs